N°. 3522.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van DE TIJD.

VRIJDAG 3 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte ingen.

AMSTERDAM, 2 December.

De Tweede Kamer heeft gisteren de begrooting van Justitie met algemeene stemmen, alleen die van den heer Storm uitgezonderd, aangenomen. Vooraf had er eenige beraadslaging plaats gehad over drie quaestiën. 1°. De heer Godefroi is er tegen opgekomen, dat een bijzonder genootschap voorziet in de onkosten van onderwijs van de jeugdige gevangenen te Rotterdam. Hij meent, en hij was daarin het orgaan van vele leden, dat die onkosten niet mogen verblijven ten laste van het genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, maar moeten gebragt worden op de rekening van den Staat.

2° heeft de heer Godefroi te regt betoogd, dat in het onderhoud der lokalen voor de kantongeregten en overige regtbanken moet worden voorzien, niet door de gemeenten, maar door den Staat. De regtspraak toch is een Staats- niet een slechts gemeentelijk of provinciaal belang.

3°. In verband met de vorige aangelegenheid is besproken de vraag over den aanbouw der gevangenissen. Men was algemeen van meening, dat men zich van groote uitgaven te dien aanzien moest onthouden, zoo lang niet een stelsel omtrent de inrigting zou zijn vastgesteld.

Ten slotte had er eene woordenwisseling plaats over het gebeurde met den onder het vorig ministerie ontslagen sekretaris-generaal van het ministerie van Justiecie. Vooral kwam de heer van Hall met warmte op tegen hetgeen dien ambtenaar was te beurt gevallen, die, na *eervol* ontslagen te zijn, ofschoon een naderhand ingesteld onderzoek had bewezen, dat er niets ten zijnen laste was bevonden, in het alternatief was gebragt van óf broodeloos te worden, óf brood te ontvangen zonder eer. De zaak is door den tegenwoordigen minister van Justicie zwak verdedigd, of liever, verdedigd is hier het woord niet; want de minister heeft er om heen gesproken, zonder iets afdoends of bevredigends aan te voeren. De zaak is blijven hangen *in statu quo.*

De beraadslagingen over hoofdstuk V, *Binnenlandsche Zaken* zijn vervolgens aangevangen, en hebben niets bijzonders opgeleverd.

Gisteren zijn, zooals een telegram uit Londen meldt, eenige kooplieden bij lord Derby ten gehoore toegelaten; uit hetgeen bij die audientie behandeld is, blijkt ten laatste officieel hoe de Engelsche regering over de voorstellen van sir James Brooke denkt.

Drie honderd voorname handelshuizen hadden uit hun midden een kommissie benoemd, om bij den eersten minister aan te dringen tot het plaatsen van Serawak onder de bescherming van de Engelsche vlag. Lord Derby heeft op bepaalde wijze dit verzoek van de hand gewezen, met de verklaring, dat het aannemen van Brooke's voorstellen als een zeer gevaarlijk precedent zou aangezien moeten worden. Overigens trok hij het regt van sir James Brooke om die kolonie aan anderen af te staan in twijfel, en zeide, dat de Regering niet geneigd was tot verdere vergrooting van haar grondgebied de hand te leenen.

Het staat nog altijd te bezien of de zaak hierbij blijven zal. Sir James Brooke heeft zich onder invloedrijke mannen een talrijken aanhang voor zijn plannen weten te verwerven, en dat hij zich na dit antwoord des ministers voor verslagen zou houden, is van zijn volhardenden aard bezwaarlijk te vermoeden. Zoo het hem mogt gelukken een agitatie onder het publiek te weeg te brengen, dat in Engeland zoo zeer gezind is om elke strook lands in de Indische zee, wier bezit voor de Engelsche nijverheid en scheepvaart voordeelig schijnen kan, als Britsch eigendom te beschouwen, is het altijd te duchten dat de Staatslieden, die het ministerie-Derby bestrijden, Serawak als middel bij de hand nemen om hun verloren populariteit te herwinnen.

Verscheidene dagbladen hebben hunne goedkeuring gegeven aan de redevoering van den minister van Justicie in zake der processie van Ossendrecht. Wij kunnen niet alles overnemen, wat daarvan gezegd is. Maar vooral lezenswaard is het volgend artikel van de *Arnhemsche Courant* onder den titel van *Genadeslag*, waaraan wij hier laten plaats geven.

„Aan de clericaal-politieken in den lande is thans door de jongste, merkwaardige rede van den minister van justitie, in verband met het daarop gevolgd goedkeurend stilzwijgen der Kamer, de genadeslag toegebragt.

„Men herinnert zich de twisten over de processiën in Noord-Brabant, de herhaalde pogingen van de protestantsche clericalen om de eenmaal gevestigde grondwettige regten der katholieken aldaar te verkorten, de interpellatie van den heer Meeussen daaromtrent aan het vorig ministerie, ten einde die regten als zoodanig te handhaven en elke overschrijding van de grondwettige grenzen in zake van godsdienstoefening tegen te gaan. Men herinnert zich ook, wanneer men nl. gedurende de laatste tijden de organen der Utrechtsche factie mogt hebben ingezien, dat die couranten steeds waren opgevuld met declamatiën over de veelbesproken processie te Ossendrecht, en dat ook in de laatste dagen eene interpellatie van het ministerie daarover door die blaadjes werd gewenscht.

„Nu geschiedt die interpellatie inderdaad in de Tweede Kamer en wel door den heer van Heiden Reinestein.

„En wat antwoordt de minister, de heer Boot?

„De minister vangt zijne rede aan met eene krachtige oorlogsverklaring aan die bladen en blaadjes, die godsdiensthaat tusschen burgers stoken onder het masker van godsdienstzin.

„Hij verklaart voorts, geenszins voorstander te zijn van het toelaten van eenige processie of openbare godsdienstoefening buiten besloten plaatsen, waar ook. Maar hij merkt op, dat het hier de vraag niet kan zijn, de grondwet te maken, maar alleen, ze uit te voeren. En de grondwet veroorlooft in het tweede lid van artikel 167 de openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen, waar zij naar de wetten en reglementen is toegelaten.

„De vraag is dus niet: is het wenschelijk dat er op de bedoelde plaats processiën worden toegelaten? maar eenvoudig: steunt het houden van processiën aldaar op gewoonte-regt?

„En nu blijkt uit een naauwkeurig, door ambtenaren van de regterlijke magt, geen katholieken, maar protestanten, ingesteld onderzoek, dat de processie, wier verbod men wilde, inderdaad, naar het sedert menschengeheugenis geldend regt, en op grond van het aangehaalde artikel der grondwet geduld moet worden.

„De minister geeft nader nog reden van het standpunt 'twelk de Regering, zijns inziens, behoort in te nemen: zij mag geene godsdienstpartij dienen, geene bevoorregten, geene onderdanig zijn. De Regering staat boven de godsdienstpartijen.

„De heer Boot besluit, gelijk hij aanving, met eene harde teregtwijzing aan die faktie en aan hare organen, die haat en twist stookt in naam van eene christelijke, evangelische leer, die ze al zeer weinig toont te verstaan en zeer slecht in toepassing brengt, — eene faktie, die godsdiensttwist niet alleen poogt aan te wakkeren waar altans schijnbare aanleiding daartoe mogt bestaan, maar ook daar zelfs waar het regt volkomen aan de zijde harer wederpartij berust.

„Maar wat antwoordt nu de Kamer? Spreekt er eenig lid den minister op eenig punt zijner redevoering tegen? Is er niet deze of gene, die voor een oogenblik de partij der zoo hevig bestredene faktie opneemt, en zoo al niet de verklaring omtrent het regt der processie weêrspreekt, — dat ware inderdaad wel niet mogelijk, — dan toch in 't algemeen eenige woorden, 'tzij van verdediging, 'tzij van verontschuldiging voor de Protestantsche clerikalen uitspreekt?

„De gansche Kamer integendeel beantwoordt de rede des ministers met een volkomen stilzwijgen. Zij keurt door dat stilzwijgen zijne woorden goed. Geen onder de leden, die het woord voor de Utrechtsche faktie meer wil, geen althans die 't voor haar meer durft opvatten.

„Men zal het niet dan natuurlijk achten, wanneer wij verklaren, over zulk een feit ons te verblijden.

„De nederlaag der [illegible] was [illegible] voldoende in [illegible] eene openlijke verloochening door al hunne vroegere medestanders ontbrak nog. En die is thans gegeven. Dat is de gewenschte, maar ook volkomen billijke belooning voor die mannen, die in vroeger tijd den moed hadden om alléén en zonder magtige bondgenooten de grondwettige regten hunner medeburgers te handhaven tegen den waanzin van den dag.

„Weinige jaren geleden stond een klein aantal staatsmannen in Nederland geïsoleerd tegenover eene opgeruide menigte. Hun klonk van alle zijden het anathema tegen. Zij heeten jezuiten in de taal des volks of bondgenooten van jezuiten. Men noemde ze aan Rome verkocht; men duchtte van hen den ondergang van het vaderland, de onderwerping van het protestantsche Nederland aan Roomsche heerschappij. En toch — die mannen verkondigden geene andere beginselen, dan die welke thans door den minister van justitie zoo warm zijn verdedigd, en stilzwijgend door de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk zijn beaamd.

„Het *justum ac tenacem* was toen het wachtwoord dier weinigen, die toen, in het besef van hun goed regt en ter vervulling van hunnen pligt, den storm durfden trotseren, die alom zich tegen hen verhief. Waar zijn thans hunne bestrijders? In de volksvertegenwoordiging vinden zij er geen enkele meer. Dezelfde leden, die toen den volkswaan huldigden, die toen luide genoeg hunne stem tegen die wakkere verdedigers van het grondwettig regt deden hooren, ze staan nu aan de zijde van hunne vroegere vijanden geschaard. Hun gedrag hier te qualificeeren behoort niet tot onze tegenwoordige taak. Wij laten het oordeel over hunne houding aan hen zelven over.

„Weinige jaren geleden was de clericaal-politieke partij, ten gevolge van hare demagogische beroeringen, in aanzien en gezag. Zij had hare eigene ministers nog onlangs. Maar ook toen werd het reeds gezegd: — „De Utrechtsche factie heeft geen lang leven meer. Ze zal stillekens uiteengaan, ziende dat haar streven hopeloos is. Naar het donker, waaruit ze is voortgekomen, keert ze terug; hare leden verspreiden zich onder de onbekende menigte, en wie openlijk hare voorstanders of hare bondgenooten waren, zijn de eersten om haar te verloochenen. Ze zijn het nu reeds. En wie haar hielpen ter goeder trouw en uit onwetendheid, wenden zich, nu zij hare listen en lagen doorzien, met afkeer van haar weg. Met de Reingoudisten van Utrecht en zoovele andere half religieuse, half politieke factien, die zich zelve zochten met opoffering van het staatsbelang, is het in vorige tijden ook zoo afgeloopen."

„De uitslag heeft aan de analogie der historie geen ongelijk gegeven. De factie, die het land beroerde met godsdiensttwist, heeft geen enkelen openlijken vertegenwoordiger meer. Geen naam verbindt zich meer aan hun drijven, geen burger meer, die zich openlijk onder hare vlag durft stellen. In de vergadering van de gekozenen des volks verheft zich geen enkele stem ten haren voordeele, ter verdediging, noch zelfs ter verontschuldiging, ook niet éene.

„Terug dan naar het donker, waaruit gij zijt voortgekomen, gij mannen van *Nieuwsbode* en [illegible]! Gij zijt geen orgaan meer van eenige openbare meening, zelfs niet meer dat van eenen volkswaan. Gij zijt slechts organen van eene faktie die in 't duister wroet, en geen deel meer heeft aan het staatsleven van Nederland.

„De les, heden aan velen gegeven, die zich eenmaal ter kwader uur lieten verblinden en medeslepen, was hard. Moge zij heilzaam zijn geweest en voor latere dwalingen hen behoeden. Het hoofdstuk van onze staatsgeschiedenis, dat thans is afgesloten, heeft Nederland veel kwaads berokkend; maar het bevat ook rijke leering voor de toekomst."

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

zijn aangeschreven om te vergaderen op Donderdag 9 December aanstaande.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden onderzocht de volgende wetsontwerpen, als: 1°. de gewijzigde begrooting van het departement van Oorlog; 2°. de afschaffing van de slavernij in de Oost Indiën; 3°. regeling van het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren voor 1859; 4°. onteigening ten algemeene nutte van eenige perceelen in de gemeente 's Gravenhage; en 5°. vrijdom van tienden ter bevordering van landaanwinning.

Bij kon. besluit van 18 Nov. is ter aanvulling van het kon. besluit van 2 Julij 1849, betreffende de op wachtgeld gestelde ambtenaren bepaald dat, wanneer een ambtenaar op wachtgeld in 's Rijks dienst wordt herplaatst in eene betrekking, waarvan de belooning het bedrag der laatstgenotene niet bereikt, met kon. vergunning, gelijktijdig genot van wachtgeld met bezoldiging of belooning plaats kan hebben. In dat geval evenwel wordt het wachtgeld verminderd met een bedrag van ten minste de helft der bijkomende inkomst, met dien verstande, dat door die korting het gezamenlijk inkomen op niet minder dan vijf honderd gulden worde gebragt en in geen geval hooger zij dan de laatstgenoten bezoldiging.

Een veertigtal belanghebbenden, hetzij als eigenaren, hetzij als krediteuren van eigenaren in de kolonie Suriname, hetzij bij den handel op die kolonie gedreven wordende, hebben zich bij adres tot de Tweede Kamer gewend, waarin zij breedvoerige beschouwingen mededeelen over de verschillende stelsels van emancipatie der negerslaven en daarbij inzonderheid de laatste ingekomen ontwerpen, nopens de slaven-emancipatie in West Indië behandelen. Zij verzoeken de Kamer deze ontwerpen niet aan te nemen, tenzij het geheel worde omgewerkt op andere grondslagen.

De minister van Koloniën heeft in eene uitgebreide memorie van beantwoording, de verschillende aanmerkingen en gewaagde inlichtingen, voorkomende in het voorloopig verslag over het ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856, beantwoord. De minister heeft daarbij gevoegd de rangschikking in dat verslag voorkomende en achtervolgens behandeld: A. Bestuur van Ned. Indië. Door dat bestuur genomen of te nemen maatregelen van meer algemeenen aard. B. Handel en middelen van gemeenschap. C. Kultuurstelsel. D. Indische geldmiddelen en Indiesch muntwezen ter vervoer en ter geldemaking der Indische goevernementsprodukten. Nederl. Handelmaatschappij,

Bij dit antwoord zijn gevoegd onderscheidene bijlagen, waaruit blijkt: 1°. dat de sterkte van het Indiesch leger op 1 Januarij 1858 was 1043 officieren, 25,195 manschappen, en 1017 paarden; — 2°. dat het bedrag der geraamde uitgaven voor het Dep. van Oorlog in Ned. Indië in 1858 bedraagt *f* 17,157,295; — 3°. dat het bedrag der geraamde uitgaven voor het Departement van Marine in Ned. Indië in 1858 bedraagt *f* 3,295,145; 4°. dat de geraamde kosten voor de civiele gebouwen en de waterstaat in Ned. Indië in 1858 bedragen *f* 3,111,702; 5°. dat de ontvangsten wegens de verpachtingen in Ned. Indië over 1858 geraamd zijn op *f* 12,518,386; en 6°. dat de belastingen en inkomsten van onderscheiden aard in Ned. Indië over 1858, geraamd zijn op *f* 10,175,818.

Beklagen wij den ontijdigen dood van een verdienstelijken stadgenoot, wiens leven nog voor velen had kunnen nuttig zijn, wij voldoen dan ook met dankbaarheid aan een heiligen pligt, wanneer wij vermelden, dat de overledene ook bij zijn afsterven de stad zijner geboorte niet vergeten, maar ruim bedacht heeft. Immers het is ons eene aangename taak te kunnen vermelden, dat een jeugdig en geacht ingezeten dezer stad, de hoog-welgeb. heer J. van Brienen van Stadt, onlangs in België overleden, zijne arme natuurgenooten op eene zeldzame, vorstelijke wijze beweldadigd heeft. Onder anderen zijn door dien overledene gelegateerd: *f* 50,000 aan de algemeene armen dezer stad, *f* 60,000 aan het R. K. jongens-weeshuis, *f* 25,000 aan het R. K. armen-kantoor, *f* 10,000 aan het maagdenhuis, en minstens *f* 5000 aan het St. Bernardshofje, en een gelijke som aan het St. Aloysius-gesticht. (*H. & E.*)

Gisteren stonden voor de arrond.-regtbank (kamer van strafzaken) teregt 13 matrozen van het schip *Cornelia en Henriette*, gevoerd door kapitein van der Meij, beklaagd van, toen het schip in eene noodhaven was binnengeloopen, door herhaalde dienstweigering met zamenspanning, de reis te hebben vertraagd, en derhalve van muiterij. Het openbaar ministerie, waargenomen door Mr. Termaat, substituut-officier van Justicie, eischte tegen den eersten beklaagde, den scheepstimmerman, eene cellulaire gevangenisstraf van 6 maanden; tegen twee anderen van 4 maanden en tegen de overigen van 3 maanden, benevens eene geldboete van *f* 8 voor elk; Mr. A. Philips trad voor de civiele partij, de reederij de wed. Starckenborg van Straten, op en konkludeerde tot eene schadevergoeding van *f* 150. De beklaagden werden verdedigd door Mr. A. J. Hovy, die op verschillende gronden tot ontslag van regtsvervolging en tot niet ontvankelijkheid van den eisch der civiele partij konkludeerde.

De regtbank heeft heden uitspraak gedaan, de beklaagden wegens het niet blijken der strafbare bedoeling vrijgesproken en de civiele partij dien ten gevolge niet ontvankelijk verklaard.

Gisteren waren de prijzen van kaas, als volgt: Goudsche geschept *f* 10 à *f* 12½.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslagen: als kontroleur van de dir. bel. en het kadaster te Zwolle, behoudens aanspraak op pensioen, T. J. Cremer; benoemd: tot kontr. van de dir. bel. en het kadaster, in de provincie Friesland, J. J. de Jongh; Overijssel, A. van Tonderen; tot adjunkt-kontroleur in het hertogdom Limburg, W. van Konijnenburg; tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, Desmarres.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 1 December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de begrooting van uitgaven voor 1859 van hoofdstuk IV (*Departement van Justicie.*)

Over de VIde afdeeling (*kosten der gevangenissen*) in het algemeen voerden het woord de heeren Godefroi, Storm van 's Gravesande, Wintgens en van Voorthuysen, die achtereenvolgens bespraken: 1° de ondersteuning toegezegd aan het Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, tot voldoening van een gedeelte der bezoldiging van onderwijzers in de gevangenis voor jeugdige veroordeelden te Rotterdam, welke ondersteuning men niet kon goedkeuren, als zijnde het bedoelde onderwijs een staatsbelang, 2° de wijze van inrigting van het gesticht te Montfoort, ook bestemd tot opname van meisjens, ter opneming in een huis van verbetering en opvoeding verwezen; 3° de wenschelijkheid om, in afwachting der vaststelling van het Eerste Boek van het Wetboek van Strafregt, het bestaande bij de aanwezige gevangenissen voortdurend te verbeteren, en met den opbouw van nieuwe inmiddels te wachten. De Minister van Justicie heeft die sprekers beantwoord, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten en de onder-artikelen 29 en 40 der VIde afdeeling achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werden.

Bij de beraadslagingen over de VIIde afdeeling (*gebouwen*) in het algemeen werden twee onderwerpen behandeld: vooreerst het punt, aangegeven in paragraaf vijf van het voorloopig verslag, aangaande het stellen van regelen omtrent de bekostiging der regtslokalen, van welke sommige, naar men oordeelde, ten laste der gemeenten moesten blijven; ten tweede de quæstie in hoever het wenschelijk kan zijn eerst te komen tot een vast strafstelsel alvorens de opbouw van nieuwe gestichten worde ondernomen, wordende daarbij de denkbeelden omtrent de grondslagen eener nieuwe strafwetgeving in de Memorie van Toelichting ontwikkeld, tevens in overweging genomen. Na de heeren Godefroi, van Nispen van Sevenaer, Thorbecke, Strens, van Deinse en van Eck voerde de Minister van Justicie het woord waarna de onder-artikelen 41 en 42 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werden.

Over de VIIIste afdeeling (*Pensioenen, wachtgelden en gratifikatiën*) in het algemeen vroeg niemand het woord. Bij de behandelingen van onder-artikel 45: „Wachtgelden ten behoeve der ambtenaren, uitgevallen ten gevolge van maatregelen van algemeen bestuur" werden door de heeren van Akerlaken, van Deinse, Godefroi, van Hoëvell en van Hall inlichtingen omtrent dit onderwerp gevraagd.

Nadat door den minister van Justicie aan die uitnoodiging was voldaan, werden de verdere onder-artikelen zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, voorts art. 1 van het hoofdstuk, waarvan, ten gevolge van de aanneming der amendementen van de heeren van Heiden Reinestein en Dommer van Poldersveldt op de onder-artikelen 10 en 20, het eindcijfer gebragt is op *f* 2,882,248.60, alsmede de artt. 2 en 3 en de beweegredenen achtereenvolgens goedgekeurd, en het hoofdstuk zelf met 59 tegen ééne stem, die van den heer Storm, aangenomen.

De Kamer ging daarop over tot de behandeling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting (*Departement van Binnenlandsche Zaken.*)

Bij de beraadslagingen over dit hoofdstuk in het algemeen vestigde de heer van Eck de aandacht op twee onderwerpen, namelijk op de toenemende uitzetting van het cijfer van dit hoofdstuk, en op de moeijelijkheden voortvloeijende uit de bestaande bepalingen betreffende het sluiten der poorten van vestingen bij vredestijd. Op dit laatste punt gaf de minister van Binnenlandsche Zaken een antwoord, waarna de algemeene overwegingen gesloten, en de onder-artikelen van de 1ste afdeeling (*kosten van het departement*) achtereenvolgens, zonder hoofdelijke stemming, goedgekeurd werden.

De heer van Asch van Wijck sprak bij de 11e afdeeling (kosten van het bestuur der provincien) over de aangelegenheden in het voorloopig Verslag behandeld, namelijk het betrekkelijk gering bedrag van de bezoldigingen der ambtenaren en bedienden bij de provinciale griffiën met name bij die in de provincie Utrecht, in vergelijking met die van Friesland welke bewering door den heer Dirks werd ontkend; de heer van Voorthuysen wees op het verblijdend verschijnsel der oprigting van statistieke bureaux. De minister van Binnenl. Zaken trad in eenige beschouwigen ter wederlegging van de beweringen van den eersten spreker, waarna de onder-artikelen 5 tot 49 achtereenvolgens goedgekeurd werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijk stemming.

Hetzelfde vond plaats met de onder-artikelen 50 en 51, behoorende tot de IIIe afdeeling (*nationale milicie der schutterijen*).

Alvorens de beraadslagingen geopend werden over de IVde afdeeling (*medische policie*) werd door de Kommissie voor de verzoekschriften verslag uitgebragt omtrent een aangaande d[it] onderwerp ingediend adres. De Vergadering bepaalde alstoe[n] om de behandeling van de Staatsbegrooting op Vrijdag aa[n]staanden voort te zetten.

Aan het slot der zitting heeft de Kommissie voor de ve[r]zoekschriften omtrent eenige in hare handen gestelde adress[en] verslagen uitgebragt, met welker konkluziën de Kamer zi[ch] achtereenvolgens vereenigde, terwijl de heer Meeussen, name[ns] de Kommissie tot onderzoek van de inlichtingen van Regering[s]wege ontvangen op het aan de Kamer toegezonden adres va[n] den pastoor Boelens, daaromtrent rapport deed, zullende ov[er] de konkluzie nader beslist worden.

's GRAVENHAGE, 1 Dec. Gisteren is aan de grenadier Dominicus Vogt, ridder der Militaire Willems-orde, dienende in de 4e kompagnie, 2e batt., van h[et] regiment grenadiers en jagers (van wiens langdurig[e] krijgsmansloopbaan in het begin van November in d[e] dagbladen ter sprake is geweest), eene schoone onder[]scheiding te beurt gevallen. Z. K. H. de prins va[n] Oranje heeft namelijk gemelden grenadier op de min[]zaamste wijze en in de meest vleijende bewoordingen een prachtig gouden cilinder horologie geschonken, te[r] herinnering aan zijn onafgebroken goed en braaf gedra[g] onder de verschillende tijdsomstandigheden, waarin h[ij] zijne *vijf- en veertig* dienstjaren als soldaat mogt door[]brengen. Dit blijk van vorstelijke welwillendheid voo[r] wel volbragte en gemoedelijke dienstvervulling word[t] door het korps officieren en minderen, die het voorreg[t] genieten bij het regiment te dienen, op hoogen pri[js] gesteld, en zij verheugen zich in de welverdiende onder[]scheiding, die den grenadier D. Vogt is ten deele ge[]vallen.

— Sedert de laatste weken is een groot aantal tarw[e-] en roggebrooden aangehaald, welke of te ligt wogen o[f] van geen goed graan waren gebakken.

BREDA, 30 Nov. Heden is de luitenant-genera[al] baron Nepveu, voorzitter der speciale kommissie va[n] inspektie voor het militair onderwijs, alsmede ander[e] generaals, leden van die kommissie, alhier in het lokaa[l] der Kon. Mil. akademie vereenigd, ten einde onderzoe[k] in te stellen naar den geest, die sedert eenigen tijd b[ij] de kadetten aan de akademie bespeurd wordt. Zij za[l] haar verslag aan den minister van Oorlog uitbrengen.

LEEUWARDEN, 30 Nov. Van den 20sten tot e[n] met den 26sten dezer zijn in de prov. Friesland 1[] runderen (oningeënt) aan de heerschende longziekte ge[]storven, en 16 door die ziekte aangetaste (allen oningeënte) runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, waa[r]mede het totaal der gevallen sedert 1 jan. dezes jaa[r] bedraagt 4086. Gedurende hetzelfde tijdvak heeft de ziekt[e] zich op nieuw geopenbaard onder de runderen van 1[] veehouders, en zijn 11 veebeslagen gezond verklaard.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

PARIJS, 2 Dec. De *Moniteur* berigt dat de Keizer ter gelegenheid van den verjaardag van 2 Dec., aan graa[f] de Montalembert volkomene kwijtscheldING van straf heef[t] verleend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 December. De meeste Engelsche en eenig[e] Duitsche dagbladen zijn op den post aangehouden, we[]gens mededeelingen en beschouwingen over het proce[s] van graaf de Montalembert.

— Zooals men weet heeft generaal Niel, de bekend[e] kommandant der genie voor Sebastopol, een werk ove[r] het beleg van die vesting in het licht gegeven. Ui[t] eenige bladzijden van het geschrift hebben sommige dag[]bladschrijvers aanleiding genomen, om te beweeren da[t] Sebastopol aan de landzijde te naauwernood verdedig[d] was toen het Engelsche en Fransche leger na den sla[g] aan de Alma voor zijne muren aankwam, zoodat d[e] Russische sterkte terstond in hunne handen gevallen zo[u] zijn als zij haar zonder dralen bestormd hadden. De[]zelfde meening is reeds meermalen verkondigd, e[n] algemeen is het geloof onder het publiek, dat d[e] generaal Todtleben niet in staat zou zijn geweest om zijn beroemde vestingwerken aan te leggen, wan[]neer de verbonden legers dadelijk een aanval hadde[n] beproefd. Het spreekt van zelf dat voor sommig[e] krijgsoversten, dit gevoelen zeer kwetsend zijn moet e[n] bij name voor den maarschalk Canrobert. Deze heef[t] dan ook de pen opgenomen en tegen die bewering ge[]protesteerd in een brief aan den minister van Oorlog welke thans in den *Moniteur* is opgenomen. De be[]roemde generaal verklaart in dat schrijven, dat d[e] opvatting der aangehaalde zinsnede uit het werk va[n] generaal Niel geheel verkeerd is, en het aan de weinig[e] kennis, betreffende krijgszaken, van de verslaggever[s] in de dagbladen moet geweten worden, dat er een oor[]deel over het beleg geveld is, 'twelk, volgens Canrobert zeer mank gaat. Hij beroept zich voorts op de getui[]genis van den kommandant der genie Bizat, welk[e] vóór de aankomst van Niel, de belegeringswerken be[]

stuurde, en er niet aan dacht een storm op Sebastopol voor doenlijk te houden. Hoewel deze brief slechts oogenschijnlijk strekt om de opvatting der dagbladschrijvers over het werk van generaal Niel te bestrijden, straalt er evenwel een vrij sterke wrevel tegen generaal Niel zelven in door, en op het publiek maakt deze woordenwisseling een indruk alsof generaal Niel met het uitgeven van zijn werk de bedoeling had gehad zijn wapenbroeder Canrobert wegens onhandigheid en slecht beleid de les te lezen.

— De heer de Thouvenel heeft nopens den toestand van het Ottomanische rijk aan het goevernement mededeelingen gedaan, die verre van geruststellend zijn. De civiele lijst van den Sultan is niet minder dan met 300 millioen franken bezwaard; de uitgave voor waaijers bedraagt alleen 30,000 franken.

— Uit Italië wordt geschreven, dat het goevernement te Rome een briefwisseling zou hebben ontdekt, waarin het volledig plan is ontwikkeld om na de uitdrijving der Oostenrijkers Italië geheel om te keeren; Piëmont zou de hertogdommen van Modena, Parma, Plaisance en eenige deelen van Lombardije verkrijgen. Het koningrijk Italië zou worden hersteld ten voordeele van prins Napoleon, in Lombardije, Venetië en Romagna en gescheiden van de Pauselijke Staten. De Paus als wereldsch vorst zou niets anders behouden dan de stad Rome en wat tot het gebied dier stad behoort. Het overige der Pauselijke Staten zou vereenigd worden met het koningrijk der Beide-Siciliën, onder de dynastie van het geslacht Murat — dit alles evenwel na den oorlog.

Men moge die geruchten ongegrond noemen, zij vinden toch vele geloovigen in Italië. Van waar zij ontstaan, is onbekend; het Fransche goevernement zou ze kunnen logenstraffen, immers 't is waarschijnlijk dat het aan de verspreiding en van volstrekt geen deel heeft, terwijl die geruchten misschien er tegen zijn gerigt om zijn staatkunde te ondermijnen.

— Uit Lissabon verneemt men, dat de Koning en zijne ministers eenige bekommering hebben ter zake der besluiten, die in de Cortes zouden kunnen genomen worden ten gevolge der diskussiën over de *Charles Georges*. Sommige gedeputeerden willen de afschaffing der Portugeesche legatie te Parijs en daar slechts een konsul laten; en opdat die maatregel den schijn niet hebbe van eenige haatdragendheid tegen het Fransche goevernement zou het Lissabonsche kabinet slechts te Londen en in Brazilië een gevolmagtigd minister behouden. De heer de Païva zou tot de eindbeslissing der Cortes bekend zij te Londen blijven. Diezelfde gedeputeerden willen ook beletten dat de voor zes jaren met Frankrijk aangegane verbintenis, welke den letterkundige eigendom beschermt, niet hernieuwd worde.

Hoewel de ontevredenheid in Portugal ten aanzien van Engeland minder is, wordt dat rijk aan evenwel het verwijt gedaan van Portugal te hebben verlaten op het oogenblik, dat Portugal het regt van waakzaamheid uitoefende, krachtens het met het kabinet van Londen gesloten traktaat.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Dec. De *Daily News* en de *Times* bespreken heden de kies-hervorming; het eerste blad zegt dat noch Whigs, noch Tories van eenwedging willen gediend zijn, waarvan een meer ware ontboezeming der openbare meening ten aanzien van het openbaar bestuur het gevolg zou zijn; terwijl de *Times* beweert, dat de hervormingbeweging geen stap vooruit heeft gedaan. Intusschen berigt heden het komité der parlementaire hervorming, dat de voorbereidende maatregelen genomen zijn, en de beste uitkomst zijner pogingen verkregen is. Geld is er in overvloed, en dat is het beste bewijs er voor.

— Aan den *Times* wordt, uit Kalkutta geschreven:

„Eindelijk is de proklamatie der Koningin aangekomen, en zal den 1e November afgekondigd worden. Van haar inhoud is nog niets bekend, doch men verwacht er een algemeene amnestie in te zullen vinden.

„Den 18n hebben de troepen zich in beweging gesteld, doch van hun togt is tot hiertoe niets bekend geworden. Nu en dan ontving men gedurig berigten over kleine schermutselingen, ontstaan ten gevolge van een door de Begum van Oude uitgevaardigde proklamatie. Deze vrouw, die, zoo als alle vrouwen, welke gedurende den opstand opgetreden zijn, meer verstand en geestkracht bezit dan al de generaals vereenigd, had het voornemen opgevat een algemeenen aanval te wagen, in de meening dat alsdan de Engelschen overal overrompeld en op een of ander punt geslagen zouden worden, en dat zulk eene overwinning, hoe weinig beteekenend ook, duizenden onder hare banier zou brengen. In September gaf zij dienvolgens een dagorder, welke in de handen der Regering is gevallen. Daarin wordt gezegd, dat zij zich gedurende den regentijd rustig had gehouden, dat zij hare troepen betaald en de grondbezitters voor de geledene verliezen schadeloos gesteld had, doch dat nu het koude jaargetijde was begonnen, moesten allen, die haar trouw waren, de naastbij gelegene posten der Engelschen op denzelfden dag, namelijk den eersten Oktober, overvallen. Zij, die bij die gelegenheid gewond werden, zouden gepensioneerd en de overwinnaars beloond worden. De bevelhebbers gehoorzaamden aan het bevel; doch stipt te gehoorzamen is voor den Aziaat een onmogelijkheid. De een had zijn voorraad niet tijdig genoeg bijeen; de andere werd bij den overtogt eener rivier door onverwachte bezwaren tegen gehouden, en de ijverigste van allen schijnt zich in zijn marsch misrekend te hebben.

„Het gerucht van Jung-Bahadoors plan om Darschilling aan te vallen is volgenderwijs ontstaan: In een neef van den regent, die hem niet minder dan zijne overige familie haat, was het denkbeeld verrezen om zijn oom met de Britsche regering in onmin te brengen. Hij berigtte dienvolgens Dr. Campbell, den opperintendant, dat hij, Jung, voornemens was een aanval te wagen, toonde valsche bevelen tot ligting van troepen, en beweerde zelfs dat er nabij Elam een leger stond. Men zegt dat Dr. Campbell spionnen uitzond, die zich òf lieten omkoopen òf misleid werden, en een groote jagtpartij voor een leger hielden. Intusschen nam Dr. Campbell de noodige voorzorgen en wachtte regtstreeksche berigten uit Katmandu. Deze kwamen eindelijk en verdreven de ongerustheid; evenwel hielden de geruchten van bewegingen in Nepaul aan.

„Nu is Jung waarschijnlijk ontevreden over dit alles; maar hij zal geen kamp wagen, die hem geen zege belooft. De oorzaak, dat men aan Jungs trouw twijfelt, ligt in de valsche houding van Jung, toen hij op de verwijdering van den vorigen rezident, den overste Ramsay aandrong. Een minister, die in staat was de Britsche Regering te beschuldigen dat zij ter belooning wegens door hem gedane diensten Nepaul wilde nemen, zal zekerlijk niet zeer gehecht zijn aan de Britsche heerschappij."

— In al de uit New-York ontvangen berigten dd. 18 Nov., nopens Engelands bedoelingen ten aanzien van Nicaruaga en de Amerikaansche zeeschuimers, die steeds met het denkbeeld zijn bezield om dat land te overweldigen, heerscht de grootste tegenstrijdigheid. Wat er evenwel duidelijk in uitkomt is, dat het zuiden gunstig voor de overweldiging van Nicaruaga gestemd is, terwijl het Noorden zich vijandig tegen Walkers onderneming toont en wenscht dat met het Londensche kabinet zamengewerkt worde, ten einde de onafhankelijkheid en onzijdigheid der transito-lijn door de Staten van Centraal-Amerika heen, te beschermen.

Aangezien nu het Noorden in de laatste verkiezingen de zege op het Zuiden heeft behaald, en er veel kans is dat het in de aanstaande zittingen van het kongres de overhand zal hebben, zoo verwacht men dat de meening van het Noorden bovendrijven en het gedrag der Regering des Presidents regelen zal.

— Uit New-York wordt dd. 15 Okt. geschreven: „De eerwaarde Forber heeft sedert acht jaren bijna drie honderd personen, waarvan velen tot de hoogere klassen behooren, en allen tot de verschillende gezindten, die in de Unie talloos zijn, in de Katholieke Kerk aangenomen. De heer Forber zelf behoorde vroeger niet tot de Katholieke Kerk, maar was een der achtbaarste leden der Episcopaalsche geestelijkheid te New-York, en vriend van Newmann, en Faber. Hij behoorde zoo als deze tot de puseyisten, tot het oogenblik dat hij door de kracht der waarheid overtuigd, alle tijdelijke voordeelen liet varen en van de winstgevende en eervolle betrekking, welke hij bekleedde, afstand deed om in den schoot der Kerk over te gaan.

„Daar zijne echtgenoote overleden was toen hij en zijne kinderen zich bekeerden, was er niets dat hem belette zijnen wensch om de priesterlijke waardigheid aan te nemen te bevredigen. Hij werd dan ook na verloop van korten tijd tot priester gewijd, en sedert acht jaren staat hij aan het hoofd van eene parochie, waar hij ten beste der godsdienst den heerlijksten invloed uitoefent. Het voorbeeld van zulk een man werkt dan ook gunstig op hen, die naar waarheid dorsten.

„De kerken en godsdienstige instellingen vermeerderen hier op eene wijze die dezen verblijdt genen tergt. Den eersten Zondag van Oktober is op het kerkhof van den Kalvarieberg een in gothischen stijl gebouwde kapel ingewijd. De Duitsche kerk van den H. Petrus en Paulus zal spoedig voltooid zijn en dra zal men den eersten steen leggen van het klooster en de kapel der geestelijke zusters van den Goeden Herder. Met de werkzaamheden van de nieuwe kathedraal is een begin gemaakt."

In het *Freemans Jonrnal* van 6 dezer leest men het volgende:

„Den 1e dezer maand is te Memphis (Tennessee) in de kerk der Dominikanen, door den eerw. pater Grace, dr William Floyd, de jongste zoon van den voormaligen goeverneur van Virginië in den schoot der Kerk aangenomen. De familie van dien heer telt vele bekeerden. Miss Lœtitia Floyd, de tegenwoordige echtgenoote van kolonel Lewis, was de eerste die het Protestantismus afzwoer, en de laatste was hare moeder, zoodat in weinige jaren vijf en twintig leden dier familie het ware geloof omhelsd hebben. Het verdient opmerking dat die bekeeringen meestal uit kracht der waarheid zijn ontstaan, want de familie Floyd bewoonde een oord, waar slechts zelden gelegenheid was om de plegtigheden der Katholieke godsdienst bij te wonen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 Nov. De *Wurtzb. Zeit.* behelst een korrespondentie uit deze stad, volgens welke het Turksche goevernement aan zijne agenten in den vreemde een cirkulaire zou hebben gezonden betreffende de onderhandelingen, laatstelijk gevoerd over Montenegro. Die cirkulaire zou geen ander doel hebben dan om te verklaren dat de Porte, de voorstellen aannemende der kommissie belast met de bepaling der grenzen, volstrekt geen afstand heeft gedaan van hare soevereiniteitsregten op Montenegro; welke zij ter gelegener tijd zal doen gelden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 December.

BEVALLEN (30 Nov.): K. Kaz, geb. de Rosa, Z.

OVERLEDEN (25 Nov.): W. P. Sisoo, wed. B. Lerjoo, 78 j. A. A. C. Blekkingh, geb. Keller, 56 j. — (26 Nov.): H. A. Wildschut, geb. Meijerink, 58 j. - J. M. Mareussen, 8½ j. — (27 Nov.): L. M. P. Minnigh, 5 m. - J. Nibbeling, 65 j. — (28 Nov.): Vrouwe J. E. Käyser, wed. B. Klijn Bz., 76 j. - M. Hombrink, geb. Claus, 78 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		1 DEC. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106⅛	a		
Nederl. Bank	4 »	170	»		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 3/16	»	64⅜	64 3/16
Dito Dito	3 »	75 11/16	»	75¾	75 11/16
Dito Dito	4 »	98 3/16	»	98⅜	98 5/16
Amortis. Syndik.	3½ »	92½	»		
Aand. Handel-Maatsch.	»	141⅝	»		
Oost-Ind. Leening	4 »	98	»		
Aand. Holl. Spoorweg.			»		
Leening idem	4½ pCt.		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		»		
Maatschappij van Weld.	4 »		»		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »		»		
Dito bij *Rothschild*	2½ »	53⅜	»	53½	53⅜
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»		
Spanje, Obligatiën	1½ »	30¼	»	30 5/16	
Dito	3 »		»		
Dito Binnenl.	3 »	41 5/16	»	41½	41 7/16
Amortisable Schuld		10 7/16	»		
Bewijzen Coupon		5⅞	»		
Crediet Instel. bij *Prost & Co.*			»		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	46 13/16	»	46 15/16	46⅞
Dito 1856	3 »	45⅝	»	45¾	
Dito Uitgestelde	»		»		
Rusl. Obl. bij *Hope en Co.*	5 pCt.	106¼	»		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	103⅞	»	104	
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	92	»		
Dito bij idem 1840	[illegible]	86¾	»		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	86	»		
Dito Nieuwe	4 »	85¾	»	86	
Dito 5de Serie	5 »	97⅞	»	98	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	102 3/16	»	102 5/16	102¼
Dito adm. te Hamburg	5 »		»		
Dito dito te Londen	5 »		»		
Dito dito dito	4½ »	98¾	»		
Inschrijving in Assignat.	6 »		»		
Certifikaten van dito	6 »		»		
Spoorweg Aktiën	5 »	80	»	81¼	81
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ	157½	»	157¾	
Obligatiën	4 pCt.	81 13/16	»		
Pruissen, Obligatiën	4½ »		»		
andeelen 1854	3½ »	207½	»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	80⅝	»		
Dito dito	4 »	68¾	»		
Dito Metalliek	5 »	78⅜	»	78½	78 7/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	87⅛	»	87⅜	87¼
Dito Nationale 1854	5 »	78 11/16	»	78 13/16	78¾
Dito dito	2½ »	39¾	»	39 13/16	39 13/16
Weener Bank-Aktiën	ƒ		»		
Dito Aand. fl. 250, 1829	»	395	»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	336¾	»	337	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			»		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »		»		
Dito bij *Rothschild*	5 »		»		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »		»		
Dito	3 »		»		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	99¾	»		
Dito 1843 van £ 100	5 »	99⅛	»		
Dito 1852	4½ »	94⅝	»		
Dito 1858	4½ »		»		
Sardinië	5 »		»		
Peru, Geldl. 1854	4½ »		»		
Dito te Parijs		75	»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	16⅝	»	[illegible]	
Venezuela, dito 6 pCt thans	5 »	39¾	»	40½	40¾
Dito Uitgestelde	2½ »	14¾	»	15⅛	15⅛
Grenada, Obligatiën	3½ »	19 15/16	»	20 1/16	20 3/16
Dito Uitgestelde		5 13/16	»		
Mexiko dito	3 »	18 5/16	»		
[illegible] *Hope en C.*, L.	ƒ	[illegible]	»		
Dito dito	»	880	»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt		»		
Amerik. Bank-Aktiën			»		
Illinois Spoorweg-Aandeelen			»		
[illegible] Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	[illegible]	»		
Louisiana	5 »	101⅞	»		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »	3⅝	»		

Handel-Maatschappij kontant —; Russische Spoorweg doorgef. 244, 245, 244; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw.Oblig. bij Hope 3 pCt. 132.

De markt was over 't geheel in eene zeer geanimeerde stemming, vooral wat de Venezuela's aangaat, die zeer gevraagd waren tot goed verhoogde koersen.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55⅝	2/m. Livorno	*f* 39½
Zigt	56 1/16	Napels	80¼
2/m. Bordeaux	55¼	3/m. Petersburg	1.70
½/m.	55⅝	6/w. Weenen	113
3/m. Madrid	238	Augsburg	35½
Cadix	240	Frankfort	99
Sevilië	237	2/m. Hamburg	34 13/16
Bilbao	237	Zigt	35 1/16
Lissabon	41	2/m. Londen	11.65
Porto	41	Zigt	11.72½
2/m. Genua	45¾	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 1 Dec. België 2½ pc. 56.87½; 4½ pc. 99.75g; Metal. 82.37½p; Nation. 81.87½g; Spanje 1½ pc. 29.87½p; 3 pc. 41.87½g.

PARIJS, 1 Dec. Rente kont. 4½ pc. 96.30, op tijd 3 pc. 74.20; Credit mobilier 1030; Fr.-Oost. Spoorw. 652; Spanje 1½ pc. 30⅝; 3 pc. 42¾; Rom. Leening —.

LONDEN, 1 Dec. Cons. 97⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20; 4½ pc. Peru 93¾; 3 pc. id. 75; 4½ pc. id. doll. bonds 80½; Grenada uitgest. 5¾; id. werkelijke 20⅝; 5 pc. Venezuela 42½; 2¼ pc. id. 15⅞; 5 pc. Port. 48; 3 pc. Spanje 47¼; 1½ pc. id. 31; Amortiz. 6; Coupons 10; 4½ pc. Russen 103; 5 pc. id. 114; 2½ pc. Holland 66⅜; 4 pc. id 100¾; Illinois Shares 73; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 94¼; Ecuador 17.

WEENEN, 1 Dec. Met. 5 pc. 85.90; Nat. 86.20; Bank-Aktiën 968; Noord-Bahn akt. 174; Credit Anst. 246; O.-Fr. Spoorw. akt. 264; Lomb. Venetiaans. 122.—; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.23; Goud 1½; Zilver —.

BERLIJN, 1 Dec. Stieglitz 5de serie 103¾; 6de id. 108¼; Rusland 5 pc. 110½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100¼; Diskonto 5.

HAMBURG, 1 Dec. Mexikanen 4⅜, Spanje 3 pc. 38⅞; 1½ pc. 28⅞, Rusland 5 pc. 106½, 4½ pc. —, Vereinsbank 97¾, Noord-Duits. bank 87, Wissel op Londen 3/m. —.—; Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 1 Dec. Metalliek 5 pc. 81⅝, Spanje 3 pc. 41⅛; 1½ pc. 30, Wissel op Londen 117⅛, Weenen 120⅛, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 1 Dec.

Tarwe en Rogge tot vorige prijzen aan kons., verkocht van Tarwe: 133 ℔ B. Poolsche *f* 330; 160/2 ℔ j. Bovenl. *f* 285.

Van Rogge: 125 ℔ Pruiss. *f* 203; 124 ℔ Galatz *f* 191; 116 ℔ Archangel *f* 174; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 176, 180.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

SCHIEDAM, 1 Dec. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Archangel *f* 180; 145/2 ℔ Pornau *f* 210 6/w. — Gerst: 129/2 ℔ Koersche *f* 187 3/m. — Moutwijn *f* 12,75; Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Dec. Deterding, Elize Henriëtte, Batavia, l. v. Plymouth. - Wijnmalen, Clio, en Boers, Zuid-Beveland, beide Batavia. - Zeven, Elisabeth, Curaçao. - Schaafsma, Æolus, Havana.

HELVOET, 1 Dec. Willenbrink, Maria Magdalena, Cochin. - Koens, Pieter Cornelisz. Hooft, Havana.

BROUWERSHAVEN, 1 Dec. Miskely, Scotia, Baltimore n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Dec. Jay, Citizen, Londen.
HELVOET, 1 Dec. Earl of Auckland (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 2 December, in lading naar:

Keulen.	V. Ahlen, Cöln N°. 29.
	B. L. Casimir, Sara.
Duisburg.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Maintz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Mannheim.	W. Boumeester, Carolina.
Urdingen.	D. J. v. Uden, Erkentelijkheid.
Dusseldorp.	F. Kusen, Niederrhein N°. 12.

Rijnhoogte ARNHEM, 1 December 11 p. 0 duim.
KEULEN, 1 „ 7 vt. 3 „

Advertentiën.

(824) Overleden Vrouwe MARIA CORNELIA DE POORTER.

KASTEEL BOUVIGNE, 27 November 1858.

(818) Voorzien van de Heilige Sacramenten der Stervenden, overleed heden onze geachte Vader en Behuwd-Vader, de Heer JOANNES FRANCISCUS KOETS, in den ouderdom van bijna 74 jaren.

GRONINGEN, den 29 November 1858.

Dr. B. H. J. KOETS.

Mede namens mijne Broeders en Zusters.

(823) Tegen 1° Februarij aanstaande, kan een bekwaam **Apothecarsbediende**, met den Handel in **Chemicalien** en **Droogerijen** bekend, in eene solide Zaak in eene der voornaamste Zuid-Hollandsche steden geplaatst worden. Reflecterende gelieve zich met *franco* brieven te adresseren onder Lett. F. J. bij den Boekdrukker G. J. VAN LEEUWEN, op de Haarlemstraat te Leyden.

(796) De ondergeteekende neemt de vrijheid zijn geloofsgenooten opmerkzaam te maken, op zijnen Handel in **Oude Boeken**, waarvan eene duidelijke geschreven lijst ter inzage of toezending gereed ligt, zijnde *ruim* gesorteerd in **Studie-** en **Leerboeken**, voor *diverse talen*, debiteert met succes 1 *Atlas* in 24 Kaarten en Vlaggekaart voor slechts *f* 2.—, dezelve is netjes gecartonneerd; nog SCHLEGEL, *de Zoogdieren*, in 4° met 219 afbeeldingen à *f* 1.60 voor 60 Cents. VERWEY, *de Aarde en hare voortbr.*, 250 afbeeldingen *f* 3.25 - *f* 1.75. DEKKER, *Dict.* 2 v. à 7.50 - *f* 5.—. BOMHOFF, *Engl. Woordenb.* 2 v. à *f* 10.— *f* 5. enz. enz.

De afl. geschied à Contant, het gezonden niet naar genoegen zijnde, kan men hetzelve terugzenden. Brieven en retourneering *franco* s. v. p.

W. MAARSCHALKERWEERD.

UTRECHT, Nov. 1858.

De Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel in gevallen van Galziekte. G..... D. L.....; te Bloemendaal, was behebt met een galachtig gestel, neusbloeden en bedorven maag, hetwelk zijne spijsvertering zeer hinderlijk was, en hem dikwijls weken lang het bed deed houden. Hij bezigde een aanzienlijk aantal geneesmiddelen waardoor zijn toestand zelfs nog verslimmerde. Zijn broeder beval hem vervolgens de Pillen van Holloway aan; hij nam dezelve en na zes weken tijds was hij, volgens zijne eigen woorden zoo volmaakt hersteld, dat hij nooit meer zonder dit geneesmiddel bij voorkomende gelegenheid wil zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (626)

(771) Ter Boekhandel van B. LENFRING, Haarlemmerdijk, in den *Olijfberg* te Amsterdam, ziet het licht:

OVERWEGINGEN EN GEBEDEN

OPGESTELD VOOR HET AANSTAANDE

JUBILÉ,

door een R. C. Priester. Prijs 15 Cts.

H. H. Boekhandelaren welke met mij niet in relatie zijn, kunnen genoemd werkje bij den Heer C. L. VAN LANGENHUYSEN tegen dezelfde konditiën bekomen.

Mede verkrijgbaar bij de Boekhandelaren J. S. DE HAAS en J. BEERENDONK alhier; J. A. VAN ZIJL te Haarlem; de Erven P. T. BRAAM te Rotterdam en verder alom.

(822) J. T. SOMMER, Boekhandelaar te Almelo, heeft uitgegeven en alom verzonden:

Jaarboekje voor Tijd en Eeuwigheid, twaalfde Jaargang 1859. De oneindige grootheid, eene Toespraak onder twee ogen, het Christenvolk tot stichting, het verlichte gepeupel tot ergernis, door Dr. ALBAN STOLZ. Prijs 50 Cents.

Van de vorige elf jaargangen zijn nog slechts eenige complete stellen voorhanden, tegen den zeer geringen prijs van *f* 2.50.

(821) Bij J. S. DE HAAS, Boekhandelaar te Amsterdam, verschijnt op heden:

De **Vierde** en **vermeerderde** druk der

OVERWEGINGEN

BIJ HET

H. SACRAMENT DES ALTAARS,

geschikt voor de uren van Aanbidding.

(Vrij naar het Fransch).

Met eene voorrede van P. J. HESSEVELD, Pr.

In het formaat der werkjes van Lebon (214 pa

Prijs 20 Cents.

Het zal onnoodig zijn iets ter aanprijzing hier bij voegen, wanneer men bedenkt dat *drie* oplagen re zijn uitverkocht, niettegenstaande de toenmalige p van 40 Cents.

Bij **P. N. VERHOEVE** te **'s Bosch,**

is van de pers gekomen:

HET JUBILÉ VAN 1858.

Bevattende het Mandement van Z. D. H.

Monseigneur J. ZWIJSEN,

Aartsbisschop van Utrecht, enz.

BENEVENS EENIGE

GODVRUCHTIGE OEFENINGEN,

GESCHIKT OM HET WERK DER ZALIGHEID, IN HET JU BEGONNEN, GELUKKIG TE VOLTREKKEN;

onder den naam van

MISSIE-VERBOND.

Een Boekdeeltje van circa 300 bladzijden in 32

Prijs 20 Cents.

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSE

ST. NICOLAAS.

Prachtwerken, geïllustreerd, met fraaije platen en gnetten en meest alles uitmuntend gebonden, in rijk met goud en kleuren versierde banden, verguld op snee.

Les Fêtes de l'Église Romaine, avec ex cation de l'origine de chaque solemnité, par Galo d'Onquaire (gravures de Overbeek et Steinle). *f* 8

Vies des Saints, nouvellement écrites par réunion d'Ecclésiastiques et d'écrivains Catholiqu sous les auspices de NN. SS. les Archevêques Evêques, 2 fort. vol. . . . . *f* 21

Meditations sur l'Evangile, par Bossuet, gravures sur acier). . . . . *f* 12

Silvio Pellico. Mes Prisons. Des Devoirs des Ho mes. . . . . *f* 6

Les Femmes de la Bible, principaux fragme d'une Histoire du peuple de Dieu, par l'abbé G. D boy, 2 vol. . . . . *f* 25

Histoire Universelle, par le comte de Ségur gravures) 3. vol. . . . . *f* 18

L'Afrique Française, l'Empire de Maroc et déserts de Sahara, par P. Christian (gravures no et coloriées). . . . . *f* 8.

Le Vicaire de Wakefield, par Goldsmith vignettes sur acier) . . . . *f* 4.

Histoire de Paris, depuis le temps des Gau jusqu'en 1850, par T. Lavallée . . . . *f* 8.

Histoire de l'Empire Ottoman, depuis temps anciens jusqu'à nos jours, par Lavallée *f* 12.

Imitation de Jesus-Christ, par Dassance (tion magnifique illustrée) . . . . . . *f* 13.

Oeuvres Complètes de J. Racine (13 grav. acier) . . . . *f* 9.

Les illustres Chevaliers sous Charles V par M. Todière . . . . *f* 5.

Aventures de Robison Crusoë, par Dan Defoe . . . . *f* 5.

BERQUIN. ***L'Ami des Enfants***, et des adol cents . . . . *f* 5.

Merkwaardige Kasteelen in Nederlan door Mr. J. van Lennep en W. J. Hofdijk, 2 de (de platen fraai gekleurd) . . . . . . *f*

Trésor du Bonheur sur la Terre, grav coloriées . . . . *f* 5

Idem . . . . gravures noires „ 2.

Album sacré par de Roy. . . . . . „ 2.

Voorts een groot getal diverse Hollandsche ***Prentenboekjes.***

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitge